

UPORABA PROTEZE Z MIKROPROCESORSKO KOLENSKO ENOTO PRI OSEBAH PO AMPUTACIJI SPODNJEGA UDA V SLOVENIJI *USE OF PROSTHESIS WITH MICROPROCESSOR PROSTHETIC KNEE JOINT IN LOWER LIMB AMPUTEES IN SLOVENIA*

prim. dr. Metka Prešern-Štrukelj, dr. med. *, Urška Zupanc, dr. med. *, Metka Zalar, dipl. fiziot. *,
Davorin Gorec, dipl. ing. ort. in prot. **

* Univerzitetni Rehabilitacijski inštitut Republike Slovenije – Soča, Ljubljana

** ART-LEG d.o.o., Žalec

Ključne besede:

amputacija, spodnji ud, mikroprocesorska kolenska enota

Key words:

amputation, lower limb, microprocessor prosthetic knee joint

Uvod:

Mikroprocesorsko vodeno protezno koleno je bilo sprva namenjeno aktivnim uporabnikom. Kasneje so z izboljšavami le-tega dosegli boljšo varnost pri hoji (1) in je sedaj namenjeno tudi nekoliko manj aktivnim uporabnikom. Tako koleno osebam po nadkolenski amputaciji ali amputaciji v kolenu omogoča, da pri hoji s protezo spreminjajo hitrost hoje in se prilagajajo različnim terenom. »C-leg« je mikroprocesorsko vodeno protezno koleno nemškega podjetja Otto Bock. V kolenski enoti in posebnem cevnem adapterju ima senzor, ki 50-krat v sekundi meri položaj in hitrost krčenja proteznega kolena in tako z vgrajenim mikroprocesorjem skrbi za varno ter prilagodljivo hojo uporabnika.

Metode:

V prispevku so opisane izkušnje z uporabo proteze z mikroprocesorsko vodeno kolensko enoto »C-Leg« pri osebah po nadkolenski amputaciji ali amputaciji v kolenu v Sloveniji.

Rezultati:

Na Univerzitetnem rehabilitacijskem inštitutu Republike Slovenije – Soča smo do maja 2010 protezo s kolensko enoto »C-Leg« samoplačniško namestili trem osebam: moškemu, ki je v nesreči z motorjem izgubil desni spodnji ud v kolenu, ženski, ki so ji amputirali levo nogo nad kolonom zaradi

strelne poškodbe med vojno in moškemu, ki je izgubil desni spodnji ud nad kolonom in levi spodnji ud pod kolonom zaradi periferne arterijske bolezni, ki je bila posledica sladkorne bolezni. Vse tri osebe uporabljajo protezo ves čas podnevi. Dve osebi hodita brez dodatne opore po ravnem in neravnem terenu, na daljše razdalje - nekaj kilometrov dnevno. Oseba po obojestranski, nadkolenski in podkolenski amputaciji z berglami prehodi do 1 km na dan.

Sklep:

Po mnenju nekaterih strokovnjakov na letošnjem svetovnem kongresu ISPO v Leipzigu (Nemčija) naj bi tudi starejšim osebam z nadkolensko amputacijo namestili sodobne mikroprocesorsko vodene kolenske enote, saj s tem lahko povečamo njihovo aktivnost, predvsem pa varnost pri hoji. Žal je pri nas možnost namestitve mikroprocesorsko vodenih kolenskih enot za sedaj le samoplačniška, zato je za večino potencialnih uporabnikov zaradi visoke cene težko dostopna.

Literatura:

1. Kahle JT, Highsmith MJ, Hubbard SL. Comparison of nonmicroprocessor knee mechanism versus C-Leg on Prosthesis Evaluation Questionnaire, stumbles, falls walking tests, stair descent and knee preference. J Rehabil Res Dev 2008; 45: 1-13.